490 M. R. Ry.,

No. 2
ర. 4

Refused

Nellore

నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతు సంఘపత్రమున

ప్రతి ఆదివారము ప్రకటింపబడును.

సంపుటము ౧ — 25-5-1930 — నెల్లూరు. — సంచిక ౧౦

ముల్లు—మొగ్గ.

హాలికుడు.

దుర్వినియోగం ప్రజాస్వామ్యములగు యావత్తు దేశాల్లో సహజమైయున్నది. డబ్బు దుర్వినియోగానికి అవకాశమున్నది గానీ, చాలా దర్జాగా తప్పించుకొనే దుర్వినియోగాలు చాలా జాస్తిగా వ్యాపించి [illegible]

[illegible]

అయితే వీరిల్లో ఒకే సామ్యం. అవసరం గుర్రాల [illegible] అమ్మకం నోటీసు "స్వతంత్ర" లో ప్రకటించిన [illegible] యీ వాదాన్ని అంగీకరిస్తే దుర్వినియోగ స్వాతంత్ర్య [illegible] కాదనుకొంటా.

ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి!

—∘∘∘—

[illegible] ప్రతినిధులు మీరు

లాభంలేని శక్తి తరదపోదు—అవును జమీందారులుకూడా కినుకతో [illegible] సర్వ సమ్మేళనం [illegible] కుమారరాజాగారు రామస్వామి మొదలియార్ గారి సహాయంతో చాల అద్భుతంగా రాజకీయ నాటకం ఆడుచున్నారు.

• • •

గత ఎన్నికలలో వాగ్దానంచేసి ప్రాకెట్టు [illegible]కోయినా—యీమూడేండ్లు కౌన్సిల్‌లో మాట్లాడిన పాపాన పోకపోయినా, మేము సహీముగా [illegible] దొరలు. ఇది రానున్న ఎలక్షను ఎత్తు చూపుచున్నది.

• •

[illegible]

వ్యవసాయక్షేత్రము.

వరిచేలకు ఎరువులు.

వివిధములైన ఎరువుల గుణములు.

దక్షిణ హిందూదేశములో వరి సాగుబడి చేయువిధము లెక్కిన పైర్లవలె కాదు. కాబట్టి, అట్టి భూములకు ఎరువు వేయు పద్ధతులలోకూడ భేదములున్నవి.

వరి నాటుటకు ముందుగా దమ్ము చేయుటవల్ల, నేల బురదగాను, మెత్తగాను చేయబడును. సర్కారు శేరీలలో పరీక్ష చేయగా, పశువుల గొత్తము, నేపల ఎరువు, గానుగపిండి, పచ్చి ఆకు ఎరువు, మొదలైన యెరువులలో విశేషముగా అంగసంబంధమైన వస్తువులు వుండుటచేతయివి వరిపైరుకు తగినవని కనిపెట్టబడినవి. అంగసంబంధమైన (1) వస్తువులు విశేషముగాగల ఈ యెరువులు భూములలో కుళ్ళిపెంట అయి, దమ్ముచేయుటవల్ల కలుగు జగటను విరిచివేయును.

మరియు, యీ భూములలో పైరు పెరుగు కాలమందంతటను నీరు నిలిచియుండుటవల్ల భూమిలోకి గాలి చొరనేరదు. ఈ కారణమువల్ల మాగాణి భూములలో ఎరువులు కుళ్ళుటకున్న, మెట్టనేలలలో ఎరువులు కుళ్ళుటకున్న, పూర్ణముగా భేదముకలదు. యీ భేదము విశేషముగా ఎరువులలోనుండు వుప్పవాయువుకు (2) సంబంధించియుండును. ఈ వుప్పవాయువుమూరి మొక్కలకు ఆహారమవును కావున, తగిన ఎరువులు వేయనియెడల ఈ విలవైన వస్తువుకు యెక్కువనష్టం కలుగగలదు. ఇటువంటి [illegible]

వరి, ధాన్యపు జాతులలో చేరినది గనుక, బూడిద—భారముకన్న (5) భాస్వరము (4) విశేషముగా కోరును. దక్షిణ హిందుస్థానములోని భూములలో చాలామట్టుకు పైర్లకు కావలసినంత బూడిద భారమువున్నది. భాస్వరము మాత్రము తక్కువగా నుండుటవల్ల పైర్లకు కావలసినమట్టుకు దీనిని చేర్చవలెను. ముఖ్యముగా అవసరమైనచోట్ల తప్ప బూడిద భారపు ఎరువుల నుపయోగించుటవల్ల, పంటలెగ్గిపోవు అపాయముకూడ కలదని పరీక్షలవల్ల కనిపెట్టబడియున్నది:—

ఉప్ప వాయువున్న, భాస్వరమున్న, విస్తారముగా అంగసంబంధమైన వస్తువులుగల ఎరువులున్న, వరికి ముఖ్యమైనవని సంక్షేపముగా చెప్పవచ్చును. పరీక్ష చేసి అవసరమని కనిపెట్టబడినప్పుడు మాత్రము బూడిద భారముగల ఎరువులను వేయవలెను—పెట్లుప్పు మోస్తరు ఎరువులను యెన్నడును వేయకూడదు:—

దక్షిణ హిందూదేశములో దొరుకు ఎరువులను మూడిగా చేపలఎరువు, పశువుల గొత్తము, గానుగపిండి, జాతులు, పైఅంశములన్నిటినిపూర్తిగా సమకూర్చును గనుక, నమ్మకముగా వుపయోగించవచ్చును. పచ్చి ఆకులు సులభముగానున్న, చవకగానున్న, విస్తారముగా దొరికినచోట్లల్ల, వరికి యెక్కువగా వుపయోగించుట బహు మంచిది. వీలైనచోట్ల పచ్చి ఆకు ఎరువుకుగాను చాలామంచిది. పైర్లను పెంచి నేలలోదున్ని వేయుట బహు శ్రేష్ఠము—జీలగ, జనుము, [illegible] వ్యయముకాదు. దీనిలో పౌను 1 టికి అణాకన్న హెచ్చుకాదు.

సామాన్యముగా చేపల ఎరువు, పశువుల గొత్తము, పచ్చి ఆకుఎరువు వీటితో భాస్వరము కలిగిన ఎరువుల నుపయోగించవలసిన అవసరము బహుతక్కువ. కాని, పచ్చి ఆకు ఎరువులతోనున్నుకొన్నిసమయములయందు గానుగపిండితోనున్ను, భాస్వరముకల ఎరువులను చేర్చినపుడు యెక్కువ లాభము కలుగుచున్నది. ఇందుకు, ద్రావకంలో వూరవేసినట్టికాని, లేక వూరవేయనట్టికాని. యెముకలపొడి వుపయోగించవచ్చును. ఎముకలపొడి మెట్టవ్యవసాయమునకు అనుకూలముకాదుగాని, మాగాణి భూములలో త్వరగా చిమికి, శీఘ్రముగా పంటలకు ఆహారముగా ఉపయోగపడును.

(వ్యవసాయ శాఖా ప్రచురణము)

పాలన ఉపేక్షించి నందులకు రాజ్యభ్రష్టత.

ప్రజల దరిద్రులజేసిన ఇటలీ జమీందారుని గతి

ముసోలినీ ప్రధాని వ్యావహారికబుద్ధి.

[వంశపారంపర్యమైన హక్కుచే భూమిని సంపాదించుకొనినవారు ప్రజలభాగ్యముల చెడగొట్టి అభివృద్ధిని నిరోధించుట హానికరము.]

సత్పాలనమెరుగని భూస్వాములు ప్రపంచమునందంతటను అవాంఛనీయులుగ, శాంతిభగ్నకారులుగా ఉంటున్నారు. జమీనులవదలి విషయవైభవంలో తిరుగుచుండిన భూస్వాములు పరాసు

గుడివాడలో 144.

కృష్ణాజిల్లాయందు సభలు జరుప రాదని 144 సెక్షను ప్రవేశపెట్టిరి. కాని కొందరు వాలెంటీర్లు దీనిని ఉల్లంఘించిరి. బందరులో చాలఅరెస్టులు జరిగివి.

రేపల్లె ఖయిదీలు.

రేపల్లె తాలూకాలో అరెస్టు చేయబడిన 60 మంది వాలెంటీర్లు విచారణకుగా సబ్ జెయిలులో ఉన్నారు. ఇంతకుముందు చాలమాదికి శిక్షవిధింప బడినది.

వాలెంటీరుకు దండం పెట్టిన పోలీసుకు సస్పెంషను.

కావలి కలుగోళ్ళమ్మ తిరునాళ్ళకు ప్రచారమునకుపోయిన దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డి గారు ఉపన్యసించుచుండ డ్యూటీలో వుండిన 576 నెంబరు పోలీసు చిక్కం జాలయ్య అను నాతడు రెడ్డిగారికి దండం పెట్టినాడని సస్పెంషను చేసిరి. ఇతనికి 16 ఏండ్లు సర్వీసుగలదు.

టారిఫుబోర్డు సభ్యత్వము.

టారిఫ్‌బోర్డు (సుంకములసంఘము.) నందు గిడ్‌వాలాగారు రాజీనామా ఒసంగుటచే ఆ స్థానమున ఆర్. కె. షణ్ముఖం శెట్టిగారు ఎం. ఎల్. ఎ., నియమింపబడిరని తెలియుచున్నది.

లండనులో భారతీయ భవనము.

లండనులో భారతీయుల సౌకర్యార్థము నెలకొల్పబడిన భారతీయభవనము నకు జూలై 8 [illegible] సార్వభౌములచే ప్రారంభోత్సవము [illegible]బడును.

[illegible]లో గలభా.

[illegible] ఆదివారంనాడు మరల మద్రాసు హైకోర్టు బీచిలో సభను నిలుపను ప్రయత్నింప అల్లరులు జరిగినవి. పోలీసువారిని మూక రాళ్ళతో గొట్టినది. కొందరు బెదురుపెట్టుటకు నేలటపాసాలను గొట్టిరి. రాత్రి 9 గంటలకు శాంతి నెలకొల్పబడినది. యీ సందర్భమున 6 గురు అరెస్టు చేయబడిరి.

నెల్లూరు స్త్రీల ప్రచారము.

నెల్లూరు స్త్రీ వాలెంటీర్లు శ్రీ పొణకా కనకమ్మ, ఓరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మగారలు సూళూరుపేట ప్రాంతము లకుపోయి ప్రచారము గావించివచ్చిరి. ఇతర వాలెంటీర్లుగూడ జిల్లాగాపోయి ఖద్దరు ప్రచారముచేయుచు, కల్లు అంగళ్ళ పికెటింగు గావించుచున్నారు.

ఆదర్శప్రాయమగు జమీందారీ పరిపాలన.

తిరుపతి దేవస్థానంవారి విశ్వాస్యవంతమైన గ్రామాలు.

జమీందార్లకంటే వృత్తినడిరంగా రోజే వేంకటేశ్వర స్వామివారుగూడ చెంగల్‌పట్టుజిల్లా కల్చివాడుతాలూకాలో స్వామివారు 150 గ్రామాలు సంపాదించినట్లు తెలియుచున్నది. వాటిపరిపాలనను గూర్చి ఇచ్చటకొంత ప్రస్తావింతము.

ఉద్యోగులు.

జమీన్‌పరిపాలనకు మహంతుజీ వారిక్రింద దివాన్‌పేష్కారు తహశీలుదారు, రివిన్యూ యిన్‌స్పెక్టరు మొదలగు ఉద్యోగులున్నారు. వీరిజీతములు తక్కిన జమీందారీలలో యెన్నట లేనట్లు తెలియుచున్నది.

దివాన్‌పేష్కారుగారికి నెల 1కి రు. 500 తహశీలుదారునివారికి, రు. 250 అసిస్టెంటు తహశీలుదారునివారికి, రు 150 రివిన్యూయిన్‌స్పెక్టరు వారికి, రు. 40 లు మొదలు రు. 60 లు వరకును జవానుకు నెల 1కి రు 7-8-0 లు జీతం, దినం 1-కి రు. 0-6-0 లు బత్తాయున్నూ యిస్తున్నారట. వీరికి ప్రతినెలకు సక్రమముగా జీతం ముట్టుచున్నట్లును తెలియుచున్నది.

నీరిపాలన.

తృప్తికరముగానున్నట్లు కొందరు రైతులవల్ల విన్నాను. రివిన్యూ. యిన్‌స్పెక్టరు రు. 25 లకు [illegible] స్వంతముగా పరిష్కరించుట [illegible]

రైతుల తకరారులు.

వెంటనేవిచారించి రైతుక్షేమమునకను వర్తించిన తకరారులను కాలవిలంబము లేకతీర్మానింతురు.

ముజరాలు.

సుంకు, బంజరు, ముజరాల విషయము రైతు అర్జీపెట్టుకొన్న వెంటనే వారంరోజుల లోపలనే తనిఖీచేసి న్యాయమగురీతిగమున అధికారులచే రైతుకు ముజరాలుయిత్తురట.

నీటివసతుల మరమ్మత్తులు.

ప్రతిగ్రామమునకున్నూ వరుమానాన్ని అనుసరించి కాకుండా అవసరమును బట్టి వేలు వేలు ఖర్చుపెట్టి నీటివసతులు మరామతుచేయుచుండుట ప్రశంసార్హము. ఇందుకు కొన్ని. ఉదాహరణములు మూపెద.

పులికల్లాం గ్రామ వరుమానము మామూలు రు. 1200 దీనిలో గ్రామచెరువుచేసేకి పెట్టినఖర్చు మామూలు రు. 7000

కారిపాక గ్రామవరుమానం మామూలు రు. 1200 ఈగ్రామానికి చెరువుకొరకేఖర్చుపెట్టింది మామూలు 8000. ఈగ్రామానికి యింకా ఖర్చుపెట్టి అభివృద్ధిచేస్తారట.

శిస్తులు.

చుట్టుప్రక్కలవుండే వెంకటగిరి గ్రామాదులకంటె చాలాతక్కువని వినుచున్నాము. మాగాణికి రు. 1-కి రు. 3, 4, 5, 6, 7, మెట్టకు రు. 1-కి రు. 0-6-0. 0-10-0 లు వున్నవట.

గ్రామాధికారులు.

గ్రామాధికారులకు గవర్నమెంటువారు యిచ్చునంత జీతము యెస్టేటు వారుగూడ యిస్తున్నారట. జమీందారు, గవర్నమెంటువారు ఇరువురున్నూ గ్రామాధికారులను తోలేది అన్నిచోట్ల వుండిగాని ఇక్కడమాదిరి ఎస్టేటువారు గూడ జీతంయిచ్చేపద్ధతి మరెక్కడలేదు. గవర్నమెంటువారు యిచ్చేజీతం బహుస్వల్పము.

గ్రామ కైఫీయతు.

ఇదిఅన్నిచోట్ల వుండవలసినట్లు చట్టములో వున్నను అన్నిప్రదేశాలలోను ఇది ఆచరణలో లేదు. ఇప్పటిగ్రామాలలోమాత్రం రైతులు ఉచితముగా కైఫీయతు తెచ్చుకొనుటకును పల్లపుభూములలో పచ్చి యెరువు కొరకు ఆకు ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకును గ్రామాలకు కాఫీదాలునిర్ణయించినట్లు తెలియుచున్నది.

సత్రములు.

సత్రములంటేనేమి, రెస్టుహౌసులంటేనేమి 10 గ్రామముల కొకటిచొప్పున కట్టించి ప్రయాణీకులకు పాత్రసామానుగూడ సప్లయి చేయుచున్నారు. ఆరంబాకం చిలమత్తూరు, మాదరపాక, మొదలగు గ్రామాదులలో యిట్టివిగలవున్నవి.

రివిన్యూ యాలరి.

వెంటుమళ్లు, వ్యాజ్యాలుచాలావరకు పట్టు [illegible] జమీందారు పరచబడును. [illegible] తీర్మానించుచున్నప్పుడు యేరైతుకోర్టుకుపోగలడు.

విధిలేక శిస్తులకు భూములు యేలం పాడవలసినప్పుడు యేలంలో యితరరైతులుపోటిగొలు చేయకుండా తామేకొనుగోలుచేసి ఆభూములు స్వంతదారుకే సాగుబడికిచ్చి కోరుధాన్యం తీసుకుంటూ సదరు రైతు శిస్తు బాకీ చెల్లించిన వెంటనే అసలుభూమిని ఆరైతుకే పట్టాయిచ్చు ఆచారముగూడ యిచ్చట వున్నదని వినుచున్నాము.

పంచములబావి.

పులికల్లాంగ్రామములో పంచములకు ఒకబావి రు. 800 లు ఖర్చుచేసికట్టించినారట. ఇదిమిక్కిలి ప్రశంసార్హము.

వ్యాఖ్యానములు.

జమీందారీ పరపతి సంఘముల దుర్గతికి కారణభూతు లెవరు?:—

రైతుకు అండయైన పరపతి సంఘములు జమీందారీ గ్రామములలో అభివృద్ధినొందక వీలకృశించిపోవుచున్నది. వీటికి పునాదులలోనే లెనులు తగిలియున్నవి. జమీందారీ రైతులకు ఆస్తిలేదు, వారి భూములు ఏ నిమిషమున నైనను నగరి ఖరమగునను సకారణభీతియే 'సంఘముల అభివృద్ధికి మొదటిపెట్టు. అందుచే శ్యాంకులవారు యీ గ్రామాదులపై పెట్టు బడిపెట్ట వెనుదీయుచున్నారు.

ఋణ ఋణములయిచ్చుట పూర్తా నుస్వారమవ పచ్చును. దీనికి ముఖ్య కారణము భూమికి విలువ లేకుండుట.! జమీందారుల ఉపేక్షచే నీటి వసతులులేక భూములు సలించ నప్పుడు భూమికి విలువ ఎట్లుండును? దీనికిదోడు ఏ నిమిషములోనైనా శస్తు బాకీకు భూములు వేము పడినను సంగతి జమీనులలో అందు ముఖ్యముగ వెంకటగిరిసంస్థానమున అతి వ్యాప్తినొందియుండ ఋణదాత లెచట దొరకగలరు. భూమి ఖండిన, భూస్వాములు చక్కగ పాలించిన భూమికి విలువ లేకుండ ఎట్లు పోగలదు.

జమీందారులు ఇట్లు స్వయముగ తమ రైతులను బాగుపరచి కడుపునిండ అన్నము కల్పించకుండుటయేగాక, మరి ఉపేక్ష దుష్పరిపాలనములచే [illegible] ములద్వారా రైతుకు చేయూత నొసగ దలంచుకొనిన ప్రభుత్వమునకు నిరుత్సాహము, సంశయముల కల్పించి వారు రైతుకు చేయు ఎగ్గులను నిరోధించుచున్నారు. ఇది జమీందారీ రైతుల పాప సంచితమనక తప్పదు.

వెంకటగిరి జమీను, సూళూరుపేట ఖండమునందున్న ముమారు 30 పరపతి సంఘములు పై కారణములచే బాగుగ పనిచేయుటలేదు. భూములు పండుటను బట్టితో ఋణముల నొసంగుటలేదు. [illegible]న్న రు 7000 లు దప్ప ఇక ఋణమివ్వరట! ఈ నిరాదరణకు ప్రభువులే కారణమని జమీందారులు ఇక నైనగ్రహించ గలుగుదురను ఆశలేదు. శిస్తు వసూలు చేసికొని వమ్మ చేసుకొనుటేగాక రైతు అభివృద్ధిగూడ సంపాన ధర్మమని క్రొత్త దివానైన గమనించి తగుశ్రద్ధ వహించెదరుగాక! తోడిజమీను గద్వాలవారి ఔదార్యమును గమనింపుడు. యీ పత్రిక 7-వ పేజీయందు ప్రకటించిన విషయమును బట్టి సంస్థానంవారు రైతు అభివృద్ధికి ఎట్లు పాటుపడుచున్నారో తెలియగలదు. ఈ ఉదాహరణములు సర్వజ్ఞ భూపాలురకు లెక్క-లేదుగాబోలు!

పాలించ జాలని జమీందారులకు ఇటలీ మందు:—

జమీందారులు ఎల్ల యుగములందు సర్వతోముఖాభివృద్ధికి ప్రబల నిరోధములగుట ప్రపంచ చరిత్రఅంతయు వ్యాఖ్యానమగుచున్నది. మధ్యయుగమున ఇంగ్లండును వీరు నరకతుల్యముగ జేసిరి. ఇక్రస్తుతమందు మనదేశమునకు వీరిచే కలుగుచున్న పాట్లను వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. బ్రిటీషు మంత్రాగమువారు వాగ్దానముచేసిన డొమీనియన్ స్టేటస్ అను స్వాతంత్ర్య రూపమునకు అడ్డంకులలో సంస్థానాధీశులు ఒకరనుట నిర్వివాదాంశము.

జమీందారు ప్రజలడబ్బును తమదనుకొని దుర్వినియోగము చేయుట [illegible] ప్రజాప్రభువులు ప్రతినిధి సభల నేర్పరచి పాలించుచు, వరంబడిలో స్వంతఖర్చుకునూటికి 6 ఉపయోగపరచుచుండ, కర్చుగాడని పేరుగాంచిన పాటియాలానూటికి 25 ఖర్చు పెట్టుకొనుచుండ జమీందారులు ప్రజలకై నూటికి 2 మాడఖర్చుపెట్టలేదు. నూటికి 45 స్వంతమునకు పెట్టుకొనుచున్న జాంనగరు రాజాగారు మాడ వనజమీందారుల కర్చులో దరిజేరలేకున్నారు.

ధర్మన్యూనతని పొందిన కొందరు సంస్థానాధీశుల పదభ్రష్టుల జేసినప్రభుత్వము యీవిషయమునలకుశ్రద్ధ వహించకుండుట శోచనీయము.

ఇక దేశమును స్వర్గతుల్యముగ జేయుచున్న ఇటలీ ప్రధాని మసోలిని తన జమీనును దుర్గతిపాలుజేసిన ఒక భూస్వామిని క్రింద ద్రోసి రాజ్యమును ప్రభుత్వాధీనముజేసికొని హిందవ సంస్థానాధీశులకు గుణపాఠము నేర్పుచున్నారు. మసోలినీకి గల ధైర్య సాహసములు అఖండ సామ్రాజ్యములేలు బ్రిటీషు సింహమునకు లేకపోలేదు! కానీ రాజకీయాందోళనమున వీరి సహాయమాకాంక్షించి ధర్మమును పాలింపజాలకున్నారనిన క్రైస్తవులను బ్రిటీషు పాలకులకు అపకీర్తి!

పాటియాలా విచారణ:—

సిక్కుల ప్రభువగు పాటియాలా మహారాజు అధర్మముగ పాలించుచున్నారని ప్రజలకు అన్యాయము చేయుచున్నారని తీవ్రాందోళనము సంస్థానమున ప్రబలినది. ఈ ఆందోళన సంఘములవారు ఒక ఉపసంఘమును నియమించి పాలనా పరిస్థితులవిచారించమనిరి. వారు విచారించి ఒకనివేదికను ప్రచురించిరి. అందు రాజాగారిపై చాలనిందలు ఆరోపించిరి.

ఇప్పుడు రాజాగారు వీటికై కినిసి వైస్రాయిని వీటి యథార్థమును విచారింపగోరిరి. దానిపై వైస్రాయిగారు ఒక ఉన్నతోద్యోగిని నియమించిరి. వారు రహస్య విచారణసలిపెదరు.

ఇంత ప్రధానమైన విషయమున రహస్య మేలనో మాకు సుబోధమగుట లేదు. ప్రజాసంఘము బహిరంగవిచారణ జరుపుటచే వీరును అట్లుగావించుట భావ్యము మరియు. ఒకప్రభుత్వోద్యోగిని దీనికైనియమించుట అంత దూరాలోచన గలిగినపనికాదేమో! న్యాయముజరుగదని పాటియాలాప్రజలు భయపడుటలో వింత లేదు. ఏమిజయటబడునో అని స్వదేశ సంస్థానలోకమంతయు ఆతురముతో వేచియున్నది!

మహాత్ముని జైలులో రాయభారము.

డెయిలీ మెయిలు విలేఖరి ప్రయత్నములు—మహాత్ముని షరత్తులు.

ఇతర ఐరోపీయు, హైందవ మితవాద నాయకుల అభిప్రాయములు.

సరోజనీదేవి, మగనలాల్ గాంధి, నారీమణుల అరెస్టు.

దర్శనాదాడి వివరములు. 300 మందికి దెబ్బలు.

పత్రికా విలేఖరి రాయభారము.

నిజమైన డొమినియన్ స్టేటస్సు.

లేబరుపక్షపత్రిక డెయిలీ హెరాల్డు ప్రత్యేక విలేఖరి బ్రెయిల్స్‌ఫోర్డ్ గారిని భారత దేశమునకు పంపిరి. వారు బొంబాయిలో వివిధ రాజకీయ నాయకులతో సంప్రదించి చాల అనుకూలముగ యథార్థ విషయములను వ్రాయుచున్నారు.

రాయభారమా?

బ్రెయిల్స్‌ఫోర్డ్ గారు చాల సమర్థులు. వీరు కేవలము పత్రికావిలేఖరులుగాదు గొప్ప రాజకీయ వేత్త! వివిధ అంతర్జాతీయ సమావేశములందును పెక్కాని రాజీలకు కారణభూతులైరి. హేగ్ సమావేశమున ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సులరాజీకి వీరే ముఖ్య కారణము. అదియుగాక జయిలునందుండు వారితో రాజకీయములు మాట్లాడుట యింతవరకెప్పుడు గాని జ[illegible] ఇంకను 3 గొప్ప ఉద్యోగుల సమక్షమునందుండిరి. కావున ఇదియొక విచిత్రమైన ప్రశ్నే రాయభారమనుట నిర్వివాదము.

లండనులో రాయభారములనుగూర్చి అవునని గాని కాదని గాని అనుటలేదు. అదిగాకున్న బొంబాయి ప్రభుత్వ రాయభారమైనా అయియుండునను నిశ్చయము. పత్రికా ప్రతినిధులను ఏల జెయిలుకు పంపిరని కామన్సుసభలో అడుగనున్నారు.

మహాత్ముని సందర్శనము.

బ్రెయిల్స్‌ఫోర్డ్ గారు రెండు మారులు 5 గంటలు గాంధీజీతో ఎరవాడ జెయిలునందు సంప్రదించిరి! సర్వసంతతయు మహాత్మునకు పరిణాది సంతకము చేసిరి. అందు బ్రెయిల్స్‌ఫోర్డ్ గారిట్లు తెలిపిరి:—

మొదట మహాత్ముని రూపమును, వారి చిదానంద స్వరూపమును, ఐరోపీయుల పట్ల వారి ఆదరమును వర్ణించిరి. ఇట్లనిరి:—

సర్వమానవ ప్రేమ.

మహాత్మునకు భారత దేశమును సర్వ మానవ ప్రేమించుచున్నారు. బ్రిటీషువారిని ప్రేమించినను వారి పరిపాలనను మాత్రము ఒక దరిద్రమునుగనే గ్రహించుచున్నారు. స్వపరిపాలనము వచ్చుచో యిప్పుడు భారతీయ నాయకులైనట్లు గాంధిజీ రేపు బ్రిటీషు నాయకుడగును.

డొమినియన్ స్టేటసు.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును గోరుచున్నను, వైస్‌రాయికి వ్రాసిన షరత్తులను ఒప్పుకొని కనడా మొదలగు దేశముల రాజ్యాంగము నొసంగిన మహాత్మునకు రాజీకి సమ్మతించును. తన జీవితమంతయు ఇట్టి పరిష్కారములతో నే గూడియున్నదని నుడివిరి. కోర్కెలు నెరవేరువరకు సత్యాగ్రహము ప్రాణములకుగూడ వెనుకక జరిపెదమని నుడివిరి.

సమాధాన నియమములు.

రౌండుటేబిల్ సమావేశమునకు—ఉప్పుపన్ను మద్యము నిర్మూలింపవలయును. రాజకీయ నిర్బంధముల విడుదలకావలెను. డొమినియన్ స్టేటస్ గూర్చి చర్చింపవలయునని గాంధిజీ కోరిరి.

కావున రాజీకిప్పటికైనను మించిపోలేదని తెలియుచున్నది. మితవాదులందరూ గాంధితో రాజీ చేసుకోవలయు మన్నారు. భారత దేశమును గూర్చి మాట్లాడగలిగిన వారొక్కరే అను[illegible]

సర్ సప్రూ అభిప్రాయము.

మితవాదప్రముఖులు రౌండుటేబిలు సమావేశమున డొమినియన్ స్టేటసునుగూర్చి చర్చింపబడునని ప్రకటించినగాని ప్రయోజనముండదనుచున్నారు. అనగా ఢిల్లీప్రకటనను బలపరచుచున్నారన్నమాట.

10 ఏండ్లలో డొమినియన్ స్టేటసు.

కామన్సుసభ్యుడు చక్రవర్తిగారు భారత దేశమును వీక్షించిపోయి భారత దేశమునకు 10 ఏండ్ల లోపల డొమినియన్ స్టేటస్ చెందునట్లుండవలయుననియు సైన్యమును హైందవులపరము చేయవలయుననియు నుడువుచున్నారు. ఇట్లే చాలమంది బ్రిటీషువారు నుడువుచున్నారు.

ఖద్దరే ఆయుధము.

పండిత మాలవియా గారు విదేశి బహిష్కార ప్రచారమునకుగా లాహోరునకు వెళ్లి అచట ఉపన్యసించుచు ప్రస్తుతము భారతీయులకు స్వాతంత్ర్య సమరమున స్వదేశవస్త్రములే మంచి ఆయుధ సామగ్రి అని నుడివిరి. అఖిలపక్ష సంఘమువారిని మాలవియాగారిని ఒక సంఘమునందు చేర్చుకొనుటచే ప్రస్తుత పరిస్థితులలో తాను పనికి సమ్మతించజాలనని విరమించుకొనిరి.

దర్శనాదాడి:—

21 తేది ఉదయం. 2000 మంది వాలంటీర్లు ప్రార్థనలు గావించి దర్శనా కొఠారుపై దాడికి సన్నద్ధులైరి. 6 గంటలకల్లా అన్ని దళములు దర్శనాను చేరినవి. సరోజనీదేవి నాయకత్వము వహించిరి. వీరుగాక మహాత్ముని పుత్రుడు మణిలాలు, ఇమాంసాహెబ్, కవాజియాన్, నరహరి పరేఖ్, జీనాభాయి దేశాయిలు కూడ ఉపనాయకులునుండిరి.

ఎట్లయినను ఉప్పు దేవలయును?

ఏవిధముగానైనను వాలంటీర్లు ఉప్పును గొనిరావలయునని ఆజ్ఞాపించబడినది. ప్రభుత్వము నిర్మించిన తీగలనుదూరి వాలంటీర్లు ఉప్పుకుప్పల దరిచేరిరి.

పోలీసు వాలంటీర్లను మోదుట.

2000 మంది సత్యాగ్రహులు ఒకమారు కొఠారులపై పడగానే పోలీసువారు లాఠీలతో వారిని మోదుచూ వాలంటీర్లపై బడిరి. 8 గంటల లోపల 300 మందికి ప్రబలమైన గాయములు తగిలినవి. మణిలాల్ గాంధికిగూడ దెబ్బలుతగిలినవి.

సరోజనీదేవి అరెస్టు.

వెంటనే మహాసేనాని సరోజనీదేవిని, నరసింహ పరేఖిని, మణిలాల్ గాంధిని 145 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసిరి.

ఖర్చులు కంట్రాక్టుదారులు భరించవలెను.

దర్శనాయందు వాలంటీర్లను రానీయక నిర్మింపబడిన ముండ్లతీగలఖర్చు కొఠారుల స్వంతం [illegible] భరించవలయునని అధికారులుకోరిరి. దీనిని [illegible] చున్నారు. వీరు అసమ్మతిని [illegible]

బొంబాయిలో పోలీసు దౌర్జన్యము.

బొంబాయిలో 21 తేది ఉదయం 1000 మంది పోలీసులు కాంగ్రెసుభవనమును ముట్టడించిరి. లోపలనుండిన 200 వాలంటీర్లపైబడి లాఠీలతో మోదిరి. చాలమందికి గాయములు తగినవి.

నారీమన్‌గారి అరెస్టు.

ఆఫీసును ముట్టడించి లోపలనుండిన యువక నాయకులు కె. ఎఫ్. నారీమను, కృష్ణయ్యర్ మొదలగు నాయకులను 8 మందిని అరెస్టుగావించిరి.

బయట ప్రజలు కొంత కలవరపడగా పోలీసులు లాఠీలతోగొట్టి చాలమందిని గాయపరచిరి.

కైయిరాలో పన్నుల నిరాకరణము.

కైయిరా తాలూకా రైతులు [illegible]

కల్లబొయి పటేలు దెప్పవాకు పన్నుల చెల్లింపరాదని తీర్మానించుకొనిరి. ప్రజలు అత్యుత్సాహముగా నున్నారు.

గుడివాడలో పోలీసు కాల్పులు.

గుడివాడయందు 144 సెక్షను ఉల్లంఘించుచు కొందరు వాలంటీర్లు సభను గావించుచుండ పోలీసువచ్చి చెదరగొట్టి ప్రయత్నించ అట్లు జరుగలేదు. అంతపోలీసు తుపాకులను గాల్చిరి. చాలామందికి గాయములు తగిలినవి.

లాహోరులో అరెస్టు.

లాహోరునందు ఒకసభయందలి వారిని చెదరిపొమ్మనగా పోనందున పోలీసులు 36 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

వడాలాదాడి.

బొంబాయి ప్రాంతమున వడాలా కొఠారులపై మాలవియగారి కుమారుడు ముకుందమాలవియగారి అధ్యక్షత క్రింద 400 వాలంటీర్లు దాడిని సాధించుచున్నారు. పికెటింగ్ దాడి అచట అల్లరులు జరుగునను భీతిచే విరమించబడినది.

ఆంధ్రదేశమున దాడి:—

గంజాంజిల్లాయందును పాత కొఠారులపై దాడిసలుపను ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

సభలో గలభా.

బెజవాడయందు గాంధి చౌకునందు సత్యాగ్రహ సభజరుగుచుండ రౌడీలొందుండగిందుర్రి సభలోనికి రాళ్ళువిసరిరి. కొందరికి గాయములు తగిలినను సభశాంతముగనే జరిగిపోయినది.

మదరాసు భూస్వామి సంఘ కార్యదర్శి మరణము.

మదరాసు భూస్వామి సంఘ కార్యదర్శి గుమ్మిడూరు వేంకటరంగారావుగారు మదరాసునందు మరణించిరి. యీ సంస్థకు వీరు ప్రాణమని చెప్పవచ్చును. జమీందారులలో వీరికున్న పలుకుబడి మరెవ్వరికినిలేదు జమీందారులు కాదన్నను, అవునన్నను ఆ బాధ్యత రంగారావుగారిదే! వీరు మంచి సమర్థులు, పెద్ద మనుష్యులు. నెల్లూరు వాస్తవ్యులు, ఇంతటి అధికార[illegible] చెలాయించగలిగినవారికి [illegible] స్థానమునకు రాగలరో లేదో అని సందేహము గలుగుచున్నది.

సైమనుగారి ఉపన్యాసము.

సర్ జాన్ సైమనుగారు జూన్ 25-వ తేది సైమను సంఘ నివేదిక ప్రచురింపబడిన తరువాత ఒక ఉపన్యాసము గావించెదరు: అది ప్రపంచము నందంతటను బ్రాడ్ కాస్టు చేయబడును.

బ్రిటీషు మంత్రాంగ ఛిద్రము.

పనిలేనిసమస్య విషయమున యీశాఖామంత్రి థామస్‌గారికి ఇతరులకు అభిప్రాయ భేదము వచ్చుటచే సర్ ఆస్వాల్డుమాస్‌గారు క్యాబినెట్ సభ్యత్వమును మానుకొనిరి.

పత్రికా శాసనమునకు బలి.

శాసనసభలో ఒక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర[illegible] గారు ప్రెస్ ఆర్డినెన్సువలన 40 దిన పత్రికలు 17 వారపత్రికలు నిలిచిపోయినవని చెప్పిరి. బెంగాలునందు ఆర్డినెన్సును పాలించుటకు ఒక ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమింపబడిరి. మహాత్ముని పత్రిక "యంగ్ ఇండియా" ముద్రాపకుని కమీషనరు పిలిచి మందలించిరి.

కావలి కలిగోళ్లమ్మ తిరునాళ్ల

దారుణ జంతుబలిని మాన్పుట.

కావలిలో 10 ఏండ్లకొకసారి జరుగు కలిగోళ్లమ్మ తిరునాళ్లు తే 13 మొదలు 18 వ తేది వరకు జయప్రదముగ జరిగినది. జనము కొన్ని లక్షలమంది వచ్చియుండిరి. యీ తిరునాళ్ళ ఒకవిధమైన జాతర. కడపటిదినము పొంగళ్లుపెట్టి యీ దేవతకు దున్నపోతుల బలి యొసంగుట ఆచారము. జంతుబలిని ఆపవలయునని కొందరు చాలప్రయత్నించిరి. దీనికిదోడు మదరాసునుండి జంతు రక్షాసంఘము వారు వచ్చి జంతు బలి కూడదని విరివిగ ప్రచారము గావించిరి. దీనివిషయమై పూర్వాచారపరాయణుల ఒప్పించుట చాలాకష్టమైనది. దీనికి సహాయముగా బలి దినము కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డిగారు. బలి సమయమున హరిదయ విదారితముగ మహోజ్వల భాషణమునుగావించి చరమఅహింసా ఫలితమునకు దోడ్పడిరి.

చివరకు ఒకేసారిబలిని మాన్పలేక యీ సంవత్సరము మాత్రం గ్రామపోతును నరికిరి. మిగత పశువులు 120 దున్నలను దేవికి దక్షిణగా గ్రహించి మరుదినము అమ్మివేసిరి.

జంతుబలిమాన్పుటకు పెద్దలగు గ్రామస్థుల పలుకుబడి చాలపనికి వచ్చినది. దొడ్ల వెంకట్రామిరెడ్డి, పుచ్చలపల్లి వెంకటసుబ్బారెడ్డి, పోలంరెడ్డి లింగారెడ్డి మొదలగు ప్రముఖులు ఎక్కుడు శ్రమవహించి మూఢాచార పరతంత్రులకు నమ్మిక బుట్టించి బలి లేకుండాచేయుటకు తోడ్పడిరి. ఇకయీతిరునాళ్ళలో బలి జరుగనేరదు.

మొత్తముమీద తిరునాళ్ళ జయప్రదముగా జరిగిపోయినది. చివర మూడురోజులు కావలి అంతయు జనార్ణవమై పోయినది. రథోత్సవము, తెప్పోత్సవములు భక్తిమయములుగా జరిగిపోయినవి.

యీమధ్య ముసురు వలన దేశమంతా[illegible] గాక నీటిసౌకర్యముబాగుగకూడినది కావుననే ప్రజలు ఎట్టి అరిష్టములకుగాని పాల్పడకుండ దేవి అనుగ్రహముచే (బలిని మాన్పి నందులకు గాబోలు.) సురక్షితముగా ఇల్లుచేరిరి.

ఈసమయమున నెల్లూరు నుండి కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు వచ్చి ఖద్దరును గూర్చియు, మద్యపానమును గూర్చి శాంతియుతముగ ప్రచారముగావించిరి.

ప్రభుత్వము వారి మద్యపాన నిషేధక ప్రచారమువారు వచ్చియుండియు ప్రజలవార్నింప వారి కాపోవుటలో వింతలేదు. అంగళ్లుపెట్టి సారాయిని ప్రోత్సహించు ప్రభుత్వమే ప్రాగవద్దని వాలుకట్టిన మండి చెప్పిన ఏమి ప్రయోజనము? పైగా ఇది ప్రజాద్రవ్యమును వృధాచేయుట యగుచున్నది.

(స్వకీయ విలేఖరి).

(1-వ పేజీ తరువాయి.)

పాఠశాలలు.

కొన్ని గ్రామములలో పాఠశాలలుకూడ పికెటింగుతో నిర్వహిస్తున్నట్లు వినబడుచున్నది. వీటి విశాలము స్వయము గాదాలి ఉపాధ్యాయులు పాస్తారు.

తిరుపతిలో రుసుములు.

రైతులు తిరుపతికివెళ్ళినచో వీరికిదేమాత్రం రుసుములు వసూలు చేయకూడదని మహంతుగారు ఏర్పాటుచేసినారట.

ఈపరిపాలనను గూర్చి సంచారము చేసిన వెనుక సవిమర్శగా వ్రాసెదను.

"రాముడు"

నెల్లూరునాయకుల శిక్ష.

మండలమున నిర్బంధ విధాన ప్రారంభము.

ఇన్ని దినములువేచియుండి అధికారులు మండలమున నిర్బంధవిధానమును ప్రారంభించిరి. 26 తేది క్రిందివారు గూడూరులో 4 మాసముల శిక్షకు పాల్పడిరి.

1. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు.
2. బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు.
3. బేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు.
4. దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారు.
5. బత్తెన రామకృష్ణారెడ్డిగారు (4½ నెల)

యల్లాయపాలెంలో తాటిచెట్లుగీయు సరికి వందులకు 14 గురుని అరెస్టుచేయబడెరి.

వహానూరు రాఘవులు శెట్టిగారికి 108 సెక్షను క్రింద నోటీసు జారీచేయబడినది. 29 తేది గూడూరులో విచారణ.

మరికొన్ని కేసులు.

యరంరెడ్డి కోదండ రామిరెడ్డి, కాటంరెడ్డి లచ్చారెడ్డి, మొదలగు వాలంటీర్లు పోలీసు ఆజ్ఞల ధిక్కరించినందులకు 31 తేది నెల్లూరులో విచారింపబడుదురు. ఇంకను చాలమందికి నోటీసులు వచ్చియున్నవి.

మదరాసు నాయకురాలు దుర్గాబాయమ్మగారికి 1సం॥ శిక్షవిధింపబడినది.

వడలాదాడి జరుగుచున్నది.

చందాదారులకు మనవి.

కొన్ని అవాంతర కారణములచే వెనుకటి పత్రికలు అలస్యముగా ప్రకటింపబడనవి. యికముందు సకాలమునకు వెలువడ గలవు.

గాన దయయుంచి తమ చందాధనమును వెంటనే చెల్లించ ప్రార్థితులు.

28—5—30. } మేనేజరు, జమీందారు రైతు.

కూడ కొంతవీలుగలదు. ఏ గ్రామము నందుగాని నాలుగవవంతు రైతులుగాని నాలుగవభాగము భూమిగల రైతులుగాని అట్టి మరమ్మతుల చేయింప వలసినదని జమీందారుగారికి అర్జీ పెట్టుకొనవలెను. దానిపై నట్టి చర్యయు తీసికొనబడని యెడల జిల్లా కలెక్టరుగారికి తెలుపు కొనవలెను. కలెక్టరుగారు ఉభయులను విచారించి ఆ పని అవసరమని నిర్ణయించి ఆపని చేయవలసినదని జమీందారు గారిని కోరవచ్చును. జమీందారు అప్పటికిని ఆ పని చేయ తలపెట్టని యెడల రయితులు తమ సొంతడబ్బును ఖర్చుపెట్టి ఆ పనులు చేయింపవచ్చును. తరువాత నెమ్మదిగా పెట్టుబడిపెట్టిన మొత్తమును తీర్చుకొనుటకు వసతులు గలవు.

కాని ఈ పద్ధతియంతయు తాము సొంతముగా ము[illegible] ఖర్చు పెట్టి మరమ్మతుల చేయించుకొనగలిగిన రయితులకు మాత్రమే కొంతవరకు ఉపయోగింపగలదు. గాని, యితరులకు దీని వలన యెక్కువ లాభముండదు. జమీందారీగ్రామముల నిజతత్త్వము దెలిసిన వారికి ఆ రయితుల పేదరికమును కనులారజూచిన వారికి పై యేర్పాటువలన వారికి అనంతమైన మేలు గలుగబోదు అని నిశ్చయించుకొనక తప్పదు. అట్టి పరిస్థితులలో అసలు రయితులు ద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టజాలని స్థితిలో వారు చేయవలసినది యేమిటి? అట్టిసమయములలో యీ పరపతి సంఘము లెట్లు వీరికి తోడ్పడ గలుగునదియు మరుసటి సంచికలో విన్నవించెదము.

విషాదకరమగు తీర్మానము.

వెంకటగిరి జమీన్ మల్లాంగ్రామ దుస్థితి.

9-3-30 తేదీన మల్లాంగ్రామమునందు జరిగిన జమీందారీరైతుల మహాసభ యందు క్రింది తీర్మానము ఐక్యకంఠముగ ఆమోదింపబడినది:—

"ఈ మల్లాం తాలూకాలో పుచ్చలపల్లి, తూపిలి వడ్డిరాపల్లెలున్నూ, వాలమేడు, పామంజ, యీ గ్రామములు పొత్తుగా సీటివసతులు మరమ్మత్తులు, లేక చెరువులు, కాలువలు, నాగజముడు లలేక పొత్తుగా చెడిపోవుటచే ప్రజలు క్షీణించి తాటిముంజలు, తాటిపండ్లు, తాటి తేగలు, వడ్డిరాలకల్ల తినిమరియు ప్రజలు వలసపోయినారు. ఇంకను వలసపోవుచున్నారు. కాబట్టి జమీందారుగారు యిట్టి ఘోర విపత్తు కలిగిన సదరు గ్రామములను అట్టే చెడిపోవుటకు సిద్ధముగ నున్న తక్కిన గ్రామములనున్నూ తనిఖీచేసి ప్రక్కన యున్న [illegible] మొంటు గ్రామములు [illegible] పల్లె, మొంగనూరు, మొంటలకు గ్రామములనున్నూ తనిఖీచేసి ఆ గ్రామములతో పాటైనా యీ గ్రామములకు సీటివసతులు సరిగా మరమ్మతులు జరిగేలా చేయవలసినదిగా జమీందారుగారిని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు."

ఉపపాదకులు:— [illegible] రామకృష్ణారెడ్డిగారు.
ఆమోదకులు:— [illegible]

నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతు సంఘము.

ప్ర[illegible] సమావేశము— కార్యప్రణాళిక.

జ. రైతుల ప్రథమ మహాసభ స్వాగతము.

ఈ నెల 17 తేదీ ఉదయం 7 ఘంటలకు నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీరైతు సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి ఆధిపత్యమున కూడినది.

ఈ సభకు ఈ క్రింది సభ్యులు అరుదెంచిరి.

1. శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, బి. ఎ. బి. యల్.,
2. ,, కాటూరి వెంకటనరసప్ప నాయుడు గారు.
3. ,, పాట్లపల్లి గురప్ప నాయుడు గారు.
4. ,, వేనాటి వెంకటరెడ్డిగారు.
5. ,, బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి గారు.
6. ,, పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. యం. ఎ., బి. యల్.
7. ,, దేశిరెడ్డి శేషారెడ్డిగారు.
8. ,, నెల్లూరు వెంకట్రామా నాయుడు గారు.

తీర్మానములు.

1. సూళ్ళూరుపేటలో కోటపోలూరు, కసాన్ని సూళూరు ఫిర్కా ప్రజల సమావేశము మే నెల 25 తేది సమావేశ పరచవలసినట్లును,

2. ఆంధ్ర జమీందారీ రైతుల మహాసభ జిల్లా జమీందారీ రైతు మహాసభతో పాటు జరుపవలసినట్లును, ఆ సభకు జిల్లాసభ ప్రతినిధి దినుసే నిర్ణయించవలసినట్లును, యీ సభకు శ్రీ భూపతి రాజా వెంకటపతిరాజా గారిని అధ్యక్షులుగా కోరవలసినట్లును.

3. కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు వెంగళ్లపల్లి సీతారామయ్యగారికి బదులు గోరంట్ల వెంకన్న గారిని ఎన్నుకొన్నట్లును.

4. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన తేదులయందు బహిరంగసభలు జరుపవలసినట్లును తీర్మానము చేసిరి.

బహిరంగ సభలు.

4-6-30—ఉదయం—కోవకొండ.
,, సాయంత్రం—కల్లూరు.
5-6-1930—[illegible]చేడు.
6-6-1930—పోతకమూరు.
7-6-1930—మర్రిపూడి.
8-6-1930—పెదారికట్ల.
10-6-1930— }
11-6-1930— } వెంకటగిరి తాలూకాలో

నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతుల ప్రథమ కాన్ఫరెన్సుయొక్క ఆహ్వాన సంఘ సమావేశము.

పై సమావేశమునాడే ఉదయం 7 ఘంటలకు పై ప్రదేశము[illegible] చేసిన తీర్మానములు.

1. నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతుల మహాసభను సూళూరుపేటలో జూన్ 21, 22, తేదులలో జరుపవలసినట్లును,

2. శ్రీయుత బొల్లిని మునుస్వామినాయుడు గారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొన్నట్లును, తీర్మానించినారు.

నవ్వు పువ్వులు.

వయ్యాకరణి:— ఆ బొమ్మలేమండీ అట్లా ఉన్నాయి.

ఒకరు:— వాటిని అజంతాలు అంటారండి. అది ఒక విధం.

వయ్యాకరణి:— అయితే బొమ్మలలో గూడ అజంతాలు హలంతాలని భేదాలున్నవటండీ.

• • •

ఆ జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు మ్యాన్యువల్లో ఉద్యోగానికి ఒక "సైన్సు గ్రాడ్యుయేటు" కావాలని ప్రకటించాడు.

ఒక అభ్యర్థి వచ్చాడు. అభ్యర్థి ప్రెసిడెంటుతో:— నేను మీ ప్రకటనచూచి ఉద్యోగానికి వచ్చాను కెమిస్ట్రీ గ్రాడ్యుయేటునండి.

ప్రెసిడెంటు:— అయితే మాకు కావల్సింది సైన్సుకుగాని హిస్టరీకిగాదే!

• • •

కాముకుడు:— నీయందలి ప్రేమనుగూర్చి మాటలలో చెప్పలేనమ్మా!

యువతి:— అయితే అంకెలలో ప్రయ[illegible]

• •

ఇంగ్లీషు డాక్టరు:—ఒక రోగికి ఒక ఊపిరితిత్తి సగం తినిపోయియుండగా నయంచేశా నండి.

ఆయుర్వేద ఫిషన్:—ఆశ్చర్యం. ఈ మధ్య ఒకరోగి [illegible]. అతనికిమూడు ఊపిరితిత్తులు పూర్తిగా తినివేసివుండినా బాగుచేసి పంపినా.

* * *

ఒకరు:—ఏమోయ్ సుబ్బయ్య బాకీకు జాబ్రెందుకు తీసేశాడయ్యా!

మరియొకరు:—ఒంట్లోబాధచేత అవకాశాలు లేనిదెందుకు లేండి!

* * *

కుక్క ఉపన్యాసోదకంగా ఉపన్యాసము చెప్పిన ఆయనను గూర్చి—

అబ్బా చెవులుబాలుగాపెట్లాడినాడురా!

మరియొకడు:—ఒకసు ప్రాణిచ్చినా దాన్ని అప్పగించడంకూడా ఒక కష్టమా!

ఇంకొకడు:—అయితే యీ పద్ధతి మన దాకు భూస్వాముల సంఘంలో గాక యితరత్రా కూడ ఉన్నదన్న మాట.

* * *

శిమ్లాలో, ట్రాఫిక్ కంట్రోలు చేయడం [illegible] కల్లూరుకు భేదమేమిరా?

[illegible]డ జవాబుకు దీరకుండదు— ఇక్కడ పారిశేషపోయినందువల్ల పశువులకు చేయి జాపు తుంటారు.

వార్తావాహిని.

పత్రికలు మొదటి ధరావత్తును చెల్లించవలయును.

బొంబాయిలో సమావేశమైన పత్రికా రచయితసంఘమువారు ప్రభుత్వము వారు ధరావత్తును గోరినచో ప్రథమమున చెల్లించవలయునని తీర్మానించిరి. నిలిచిన పత్రికలు చాలవరకు మరల ప్రచురణమునకు శదంకినవి. పత్రికా శాసనము పట్ల అసమ్మతిని దెలుపుటకై 20, 21 తేదులలో పత్రికలేవియు ప్రకటింపబడవు.

60 మైళ్ళు గాన్పించిన మంట.

రుమేనియా దేశమున ప్లోయిషి నగరమున 8 పెద్ద పెట్రోలియం ట్యాంకులు తెగులబడినవి. ఆరాత్రి మంట 60 మైళ్ళ దూరమునకు గాన్పించినది. ఒక యింజనీయరు కాలి చనిపోయినాడు.

షోలాపూరులో సైనిక శాసనము.

షోలాపూరులో సైనిక శాసన

దర్శనాదాడి నిరోధము.

10000 మంది వాలెంటర్లు పాల్గొన నుండుట.

వందలు కొలది అరెస్టులు.

వాలెంటీర్లకు ఆశ్రయ మిచ్చినందుకు శిక్ష.

దండము పెట్టినందుకు పనిపోవుట.

మోతీలాల్ నెహ్రూగారి భూరివిరాళము.

మును క్రమేణా సడలింప బడుచున్నది. గాంధిటోపీలను నిషేధించ లేదని అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. చాలమందికి దీర్ఘ శిక్షలను జరిమానాలను విధించిరి.

పెషావరు విచారణ.

పెషావరు అల్లరులనుగూర్చి విచారించుట కపటేలుగారి సంఘము [illegible]కు పోరాదని నిషేధించిరి. అందువ[illegible] రావల్పిండిలో [illegible]తో విచారణ సలిపిరి.

స్టేషను తగులబడుట.

వెందోడు రైల్వేస్టేషను నిర్ధమున నిప్పంటుకొన్నది. అందు స్టేషనుమాస్టరు భార్య కాలి చనిపోయినదని తెలియుచున్నది.

దర్శినాదాడి.

పోలీసువారు వాలెంటీరులను పోనీకుండినను, వాలెంటీరులు సత్యాగ్రహము నవలంభించియున్నారు. నీరు మొదలగునవి వెంటగొనిపోయిరి. సరోజనీదేవి అచటనే యుండి నడుపుచున్నది. 200 మంది వాలంటీర్లు అరెస్టు చేయబడిరి.

వదాలాదాడి. 400 వాలెంటీర్ల అరెస్టు.

2000 వాలంటీర్లు వదాలా కొఠారులపై దాడిని సలుపుచున్నారు. పోలీసులను ఏమరించి కొందరు వాలెంటీర్లు కొఠారులలో జొరబడి ఉప్పును దొంగిలించుకొనివచ్చిరి. ఇచటికి 10000 వాలెంటీర్లు గుమిగూడనున్నారు. 400 మందిని అరెస్టు చేసియున్నారు.

వాలెంటీర్ల నిరశనవ్రతము.

ఉగ్రవాడియందు వాలెంటీర్లు భోజనాదులు సరిగ లేవని 280 మంది వాలెంటీర్లు నిరశనవ్రతమును బూనియున్నారు.

గుంటూరు శిక్షలు.

గుంటూరు మండలమున మంతెన వారిపాలెం, కాజపాలెం, అంగలకుదురు గ్రామముల వాలెంటీర్లు 26 మందికి రేపల్లెలో శిక్ష విధింపబడినది.

నెల్లూరులో మరికొన్ని నోటీసులు.

నెల్లూరు మండలమున ఉప్పు కొన్నవారికి నోటీసు లొసగబడుచున్నవి. నెల్లూరు స్టోనుహౌసుపేటలో కోమటి ప్రముఖులకు మరల 30 మందికి నోటీసు లొసగబడినవి.

వాలెంటీర్లకు ఆశ్రమిచ్చినందుకు శిక్ష.

బందరునందు వాలెంటీర్లకు ఆశ్రయమిచ్చినందులకు సుప్రసిద్ధులు, ధనికులు పురాణం సూరిశాస్త్రిగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీసమావేశము.

కాంగ్రెసుకార్యనిర్వాహక వర్గము అలహాబాదునందు సమావేశమైనది. పండిత మోతీలాల్‌గారిని డిక్టేటరుగా చేసిరి. బ్రిటీషు వస్తువులను, ఇన్సూరెన్సులు మొదలగువాటిని బహిష్కరించవలయునని తీర్మానించిరి. బార్డోలీపన్నుల నిరాకరణమును ఆమోదించిరి.

మోతీలాల్ గారి ఔదార్యము.

మోతీలాల్ పండితుడు ఆగ్రాయందు ఒక పెద్దకేసులో పనిచేయవలసియున్నది. వాజ్యందారుల మోతీలాల్‌ను వదలకున్నారు. మహాత్ముని అనుమతిపై 3 నెలలు యీ కేసునందు పనిచేయును. కానీ కేసులోవచ్చు ఫీజు నూటికి 75 వంతున స్వరాజ్యనిధి కొసంగును.

(౩-వ పుట తరువాయి.)

సంస్థానమువారు విమర్శచేయుచుండు ఆలోచనతో యింజనీయరు ఆఫీసుకొకటి స్థాపించినారు గాని, లేనిచో నీల యింజనీయరుల ఆఫీసు అనవసరము. కీర్తిశేషులైన మహారాజాగారు పరిపాలనలోనూ ఘనశ్రీజను అమవారితో సంస్థానం ఇలాగా అన్ని చెర్వులు మరామతులు పూర్తిగాపాడుచుండెడివి. అప్పుడు సంస్థానంవారికి యింతడబ్బుకరుంబడిలేక కొద్దిగనే ఖర్చుచుండెడిది. చెర్వులకంట్రాక్టుదార్లకు కాలానకు డబ్బుయిచ్చుచుండెడివారు. మరమ్మతులు లేవు. చెర్వులుగండిపడిపోయినవి అని ఉన్నాయి మొత్తంగాని కాలిలుబెట్టువారు లేకయుండెడివి. రయితులు అభివృద్ధిగానుండెడివారు. యిప్పుడు పరిపాలన నూతనవిధానము. యీ విషయము వేరుగాచెప్ప నవసరము లేదని విరమించుకున్నాను. యిప్పుడు యీ సంస్థానంవారు ప్రతివ్యక్తికొరకై యేర్పరచిన యింజనీయరువారి ఆఫీసుకు సం 1-కి పన్నెండువేలరూపాయలు పైగా ఖర్చుపెట్టుచున్నారుగదా! వీరుచేయుపనియేమి. కిందటియేడు ఖర్చు నూర్ఖైర్యజరుగారి ఆఫీసులేకుండా ఖర్చుపెట్టించి రిపేరులుజరిగించినయెడల ఈ ఖర్చుతో సంవత్సరం 1-కి 10-13 చెర్వులుబాగుపడి యుండెడివి. యీ యింజనీయరువారు మా గ్రామభూములకుపోవు కరిచేటి కాల్వపటిని కనులారచూచి కొద్దిఖర్చుతో వరదెట్లాగా నుపయోగపడుచుండవచ్చు, యీపని ముఖ్యముగా రాజాగారు చేయించుటారవచ్చు మాకు అనుభూరినొల్పి అధయానాస్త మిచ్చి చివరకు గ్రామస్థులు సగందబ్బుయిస్తే పని చేయిస్తామని చెప్పినారు. రైతులు సగండబ్బు యిచ్చే శక్తితోయుంటే మిగిలినడబ్బుకూడా యీ సంస్థానంవారు యిస్తారనే నమ్మకంతో యింతవరకు వుపేక్ష వహించియుంటారా. యీ ఆఫీసరుగారికి కాల్వఅడ్డకట్టించుటకు అధికారం సంస్థానంవారు యివ్వకయుండినను సదరు కాల్వలోనుంచి పట్టాదార్లభూములలోపోవు నీటికాల్వను పట్టాలలోనుంచి తొలగించి సదరు రైతులకు నష్టపరిగించుటకుకూడా అధికారముకేదా? సదరు కాల్వకు అప్పుడప్పుడు రైతులుపోయిందుకొను పట్టేట్టుకు కొద్దిగనైనా పైకంయివ్వవలసినదిగా శిపార్సునైనాచేయకూడదా. యీ అధికారముకూడా లేనియెడల యింజనీయరు నని పేరు పెట్టుకుని కాలంకుపుచూ యీ సంస్థానములోయుండుట యెంత అన్యాక్రమో చదువరులే యూహించుకొనవలెను.

చేనిగుంట గ్రామరైతు.

గద్వాల్ జమీందారీ వ్యవసాయపు బ్యాంకు.

చిత్తూరుజిల్లాలో కాళహస్తి సమీపములో గద్వాల్ సంస్థానంవారికి కొన్ని గ్రామాములున్నవట. సదరు గ్రామాముల రైతులసౌకర్యార్థము వ్యవసాయ బ్యాంకు ఒకటిస్థాపించి రైతులకు నూటికి 0-8-0 ల వడ్డీలతో అప్పులిచ్చుటకు సంస్థానంవారు వాగ్దానము చేసిరట.

జమీందారీల పరపతిసంఘములు.

సూళూరుపేట డివిజనులో 30 పరపతి సంఘములున్నవట. వీటిమీద పెట్టుబడి రు. 15000-0-0 లు యిందులో దీర్ఘ కాలపు అప్పులు షుమారు రు. 7000 ల వరకు వున్నవట. ఇకమీద జమీందారీ గ్రామాలలో దీర్ఘ అప్పులు యివ్వకూడదని అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారు వుత్తరువు చేసినారట. కారణం యీ భూములు శిస్తు బాకీలకు ఎప్పుడు వేలం వేస్తారోననే భయంచేత.

భూమండలమునకు దీనియూలమునసే రోగనివారణముకలదు. శరీరములోనికి ద్రావక మెక్కించనక్కరలేదు. నిమిషమునకే గొప్పగుణము. ఇంతవరకు యిట్టి ఔషధరాజములేదు

పూచీ-(ఆంధ్రులకు)-పూచీ

మరణాసన్నరోగిని సూఢిగా జీవింపజేయును పూచీ.

5 తులములకు తక్కువ పంపుటకు వీలులేదు.

ఇంజక్షన్ లేహ్యం. (రిజష్టర్డు)

60 సంవత్సరములలోపు స్త్రీకి గర్భోత్పత్తి కలుగును. పూచీ.

40 దినములకు సరిపడు 5 తు డబ్బీ రూ 40—0—0.

ఎట్టి రోగము రొమ్ముస్థితిలోనుండినను దివ్యమగు శక్తినిచ్చి రోగములనుమాపి, వంశములనిల్పునట్టి ఘనౌషధము. ప్రపంచములో యిట్టి మహోన్నతమైన ఔషధ మెవరిచేతను తయారుచేయబడి యుండలేదు. పటాటోప ప్రకటనలనుగాంచి మోసపోయినవారు దివ్యౌషధముల తృణీకరించుటవల్ల గొప్పచిక్కుల నొందెదరు. క్షయరోగములు, కుష్ఠు, వ్రణములు, సవాయి, సెగబాధ్యములు, మూర్ఛ, పిచ్చి, చెవుడు. మనోవికములు, వాటి అంగవైకల్యములు, గ్రుడ్డి, నపుంసకత్వము, రోగములు చెప్పినట్లు నివారణచేయును. గ్యారంటీ, వేలకువేలు వ్యయపరచి నూతనముగా తయారుచేయబడినది. నిమిషమున కొకసారి రోగిని మంచిస్థితిలోనికి దెచ్చును. పూచీగా ఒక్క మోతాదుకే మంచిగుణము. జర్మనీ, జపాను, ఇంగ్లండు, అమెరికా, యిటలీ, టర్కీ, గ్రీస్, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా ఇతరిత మహాదేశములందున్న మేధావంతులు దీని నిర్మాణ రహస్య మెరుంగరు. ఆంధ్రమండలమునందు మా చేతనే తయారుచేయబడినది. దీనికి మేమే రాజమాన్యులము. దీని గొప్పశక్తికి మేము మిక్కిలి గర్వించుచున్నాము. ఔషధము మూలమున మీరోగము కుదురనిచో సొమ్ము మీకు నిరాక్షేపణగా తిరిగి పంపివేయుదుము. వివరములకు రు. 0—2—0 లు స్టాంపును, కేటలాగునకు 1—0—0 న్ని పంపించవలెను అర్డరుతో సగము సొమ్మున్ను రోగియొక్క ఫోటోపటమును, పంపించవలెను. అనేకులు ఏజన్సీలియుమని వ్రాయుచున్నారు. వారిక్రింద నిబంధనలు గమనించవలెను. మదరాసు రాజధానీలోవారు రు 300 లును, యితర రాజధానీలవారు రు 500 లును ధరావతు చెల్లింపవలెను. వీరికి ఏజన్సీయబడును. ఇంకను ఏజన్సీ వివరములు వలయువారు రు 0—2—0 లు స్టాంపుల బిళ్లలను పంపించవలెను.

విద్యుచ్ఛక్తి కిరణములు యిందు నూతనముగా మిళితము చేయబడియున్నవి. చర్మమూసుటలు, కుంటి, వంకరచేతులు, పోయిన ముక్కు మూల వచ్చుటలు విశేషసేవవిధ జరిగియును.

ది జర్మన్ ఇంజెక్షన్ లేహ్య మాను ఫేక్చరింగు కంపెనీ, (రిజష్టర్డు)
వృద్ధగౌతమి, గాడిలంక, ముమ్మిడివరంపోస్టు. (ఈస్టు గోదావరిజిల్లా.)
(వ.రా) 5 తులముంకు తక్కువ పంపబడదు.

"జమీందారి రైతు"

ఇది పదునాలుగు జిల్లాల యందలి రైతులకు ఉపయోగపడు వారపత్రిక గాన ప్రకటనలు యీపత్రికయందుచేసిన గొప్పలాభముల బొందగలరు. (ఇందు రైతుల హక్కు-బాధ్యతలు వ్యవసాయము, విద్య, ఆర్థికపరిస్థితులు వాని అభివృద్ధికి వలయు మార్గములు మున్నగువిషయములను గూర్చి చర్చించబడును. సంవత్సర చందా రు. 4 లు.)

—: ప్రకటన రేట్లు :—

పూర్తిపేజీ 1 సంవత్సరమునకు రు 360.

,, 6 మాసములకు రు 200.

,, 3 మాసములకు రు 110.

,, ఒకదఫా ప్రకటించుటకు రు 10.

ఒకకాలము 1 సంవత్సరమునకు రు 130 }
,, 6 మాసములకు రు 70. } సగముకాలమునకు సగము రేటు.
,, 3 మాసములకు రు 40. }

,, ఒకదఫా ప్రకటించుటకు రు 3-8-0.

ఒక కాలములో 5 అంగుళములకు యెక్కువగా నుండి నెలరోజులు ప్రకటించు నెడల

దఫా 1-కి ... ... అం. 1-కి రు 0—4—0
ఒకదఫా ప్రకటించుటకు మాత్రం ... ... అం. 1-కి రు 0—5—0.
5 అం॥లకు తక్కువ యున్నయెడల... ... అం. 1-కి రు 0—5—0.
ఒకదఫా ప్రకటించుటకుమాత్రము... ... అం. 1-కి రు 0—6—0.

కోర్టు గులాకా ప్రకటనలు:— 1 కాలములో 5 అం॥లకు 1 దఫాకు రు 5—0—0.
ఇంతకు హెచ్చునెడల పైతామాషా ప్రకారము యేర్పడే మొత్తం.

~~ఆఖరు పేజీ—పూర్తిపేజీకి:— 1 సంవత్సరమునకు రు 400.~~
~~6 మాసములకు రు 220.~~
~~3 మాసములకు రు 120.~~
~~దఫా 1-కి రు 12.~~

~~గమనిక:— దీర్ఘ కాలపు ప్రకటనలకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు గలుగజేయబడును.~~

వివరములకు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు,
"జమీందారి రైతు"
నెల్లూరు.

సంపాదకుడు ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు. శారదా ముద్రాక్షరశాలలో ముద్రింపబడినది నెల్లూరు.

(రెండవ పుట తరువాయి)

సంస్థానమువారు నియమించుకున్న ఆలోచనతో యింజనీయరు ఆఫీసుకొకటి స్థాపించినారు గాని, లేనిచో మీకల యింజనీయరుఆఫీసు అనవసరము. శ్రీ ... పాలయిన మహారాజాగారు పరిపాలనలోనూ ... జను అనువారితో సంస్థానం ఇలాకా అన్ని చెరు[వుల] మరామతులు పూర్తిగాపాలుయుండెడివి. అప్ప[ుడు] సంస్థానంవారికి యింతద్రవ్యవ్యయమయ్యెడిది కా[దు] ... కమ్మయుండెడిది. చెర్వులకంట్రాక్టర్లకు ... నకు దబ్బాయిమ్మయుండెడివారు. మరమ్మ[తులు] లేవు. చెర్వులుగండిపడిపోయినవి అని ... మొర్రోయని మొత్తిలుపెట్టువారు లేరయుండి[రి] రయితులు అభివృద్ధిగాయుండెడివారు ... పరిపాలన మారేవాడు ... యీ విషయము చేయగాచెప్ప నవసరములేదని భావించుచున్నాము. యిప్పుడు యీ సంస్థానంవారు ప్రత్యేకోరకై యేర్పరచిన యింజనీయరువారి ఆఫీసుకు సం 1-కి పన్నెండువేలరూపాయిలు పైగా ఖర్చుపెట్టుచున్నారుగదా! ఏమిచేయుచున్నారు. ప్రతిసమ్మె ఖర్చు కార్యనిర్వాహకులు అధికారులు ఖర్చుపెట్టించి రకీలుజరిగించినయెడల ఈ ఖర్చుతో సంవత్సరం 1-కి 10-12 చెర్వులుబాగుపడి యుండె

... పైకంయిర్గ్యవలెనని గా ... యీ అధికారములు కూడా లేని ... కని చేసిపెట్టుకొని కాలం ... నములోయుండుటు ... యూహించుకో ...

భూమండలమునకు దీనిమూలమునే రోగనివారణముకలదు. శరీరములోనికి ద్రావకమెక్కించనక్కరలేదు.

నిమిషమునకే గొప్పగుణము. ఇంతవరకు యిట్టి ఔషధరాజములేదు

పూచీ-(ఆంధ్రులకు)-పూచీ

మరణాసన్నరోగిని సాక్షిగా జీవింపజేయును పూచీ.

5 తులములకు తక్కువ పంపుటకు వీలులేదు.

ఇంజక్షన్ లేహ్యం (రిజిష్టర్డు)

60 సంవత్సరములలోపు స్త్రీకి గర్భోత్పత్తి కలుగును. పూచీ.

40 దినములకు సరిపడు 5 తు డబ్బీ రూ 40—0—0.

ఎట్టి రోగము రొట్టెనప్పటికిలోనుండినను దివ్యమగు శక్తినిచ్చి రోగములనుమాపి, తంతుములనిల్పునట్టి ఘనౌషధము. ప్రపంచములో యిట్టి మహాశ్రేష్ఠ ఔషధ మెవరిచేతను తయారుచేయబడి యుండలేదు. పటాటోప ప్రకటనలనుగాంచి మోసపోయినవారు దివ్యౌషధముల శృణీకరింమటవల్ల గొప్పచిక్కుల నొందెదరు. కుష్ఠురోగములు, కుష్ఠు, వ్రణములు, సవాయి, సెగజాడ్యములు, మూర్ఛ, పిచ్చి, చెవుడు, మహాదికములు, వాటి అంగవైకల్యములు, గ్రుడ్డి, నపుంసకత్వము, రోగములు చెప్పినట్లు నివారణచేయును. గ్యారంటీ, వేలకువేలు వ్యయపరచి నూతనముగా తయారుచేయబడినది. నిమిషమున రొకసారి రోగిని మంచిస్థితిలోనికి దెచ్చును. పూచీగా ఒక్క మోతాదుకే మంచిగుణము. జర్మనీ, జపాను, ఇంగ్లండు, అమెరికా, యిటలీ, టర్కీ, గ్రీసు, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా ఇతర మహాదేశములందున్న మేధావంతులు దీని నిర్మాణ రహస్య మెరుంగరు. ఆంధ్రమండలమునందు మా చేతనే తయారుచేయబడినది. దీనికి మేమే యాజమాన్యులము. దీని గొప్పశక్తికి మేము మిక్కిలి గర్వించుచున్నాము. ఔషధము మూలమున మీరోగము కుదురనిచో మహామ్మ్యా నిజమ నిరాక్షేపణగా తిరిగి పంపివేయుదుము. వివరములకు రు. 0—2—0 లు స్టాంపును, శ్లోలకు 1—0—0 న్ని పంపించవలెను అర్జుతో సగము సొమ్మున్నా రోగియొక్క ఛాయాపటమును, పంపించవలెను. అనేకులు ఏజన్సీలీయుమని వ్రాయుచున్నారు. వారి క్రింద నిబంధనలు గమనించవలెను. మదరాసు రాజధానిలోవారు రు 300 లును, యితర రాజధానులవారు రు 500 లును ధరావతు చెల్లింపవలెను. వీరికి ఏజన్సీ యియ్యబడును. ఇంకను ఏజన్సీ వివరములు కలయువారు రు 0—4—0 లు తపాల బిళ్లలను పంపించవలెను.

నిమ్మళ్ళశక్తి కిరణములు యిందు నూతనముగా మిళితము చేయబడియున్నవి. జర్మనీమూలకుటులు, కుంటి, ... కరచేతులు, పో... ముక్కు మాట వచ్చుటలు విశేష సేవవిమాద జరిగినియును.

ది జక్షన్ ఇంజెక్షన్ లేహ్య మానుఫేక్చరింగ్ కంపెనీ, (రిజిష్టర్డు)
వృద్ధగౌతమి, గాడిలంక, ముమ్మిడివరంపోష్టు. (తూర్పు ...)
(సరా) 5 ...

...రపత్రిక గాన ప్రకట
...ుల హక్కు-బాధ్యతలు
...లు మున్నగువిషయ

10.

...కాలముకు సగము చేలు.

...నెలరోజులు ప్రకటించు నెడల
... అం. 1-కి రు 0—4—6.
ఒకదఫా ప్రకటించుటకు మాత్రం ... ... అం. 1-కి రు 0—6—0.
5 అంశములకు తక్కువ యున్నయడల ... ... అం. 1-కి రు 0—5—0.
ఒకదఫా ప్రకటించుటకుమాత్రము ... ... అం. 1-కి రు 0—7—0.

...యిలాగా ప్రకటనలు:— 1 కాలములో 5 అంశములకు 1 దఫాకు రు 4—0—0.
ఇంచుకు హెచ్చునెడల పైకామాషా ప్రకారము
యేర్పడే మొత్తం.

అఖరు పేజీ—పూర్తిపేజీకి:— 1 సంవత్సరముకు రు 400.
6 మాసములకు రు 220.
3 మాసములకు రు 120.
దఫా 1-కి రు 12.

షరా:—దీర్ఘకాలపు ప్రకటనలకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు గలుగచేయబడును.
వివరములకు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు,

"జమీందారిరైతు"

నెల్లూరు.

...సంపాదకుడు ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకటగిరిమహారాయలు. కారదా ముద్రాక్షరశాలలో ముద్రింపబడినది నెల్లూరు.